

Příběhy našich sousedů

Jan Petrželka

Scénář k rozhlasové reportáži

Zpracovali: žáci třídy 8. B – Adéla Burešová, Karolína Tichá

Matyáš Vik

Pedagogické vedení: Mgr. Jitka Majerníčková

ZŠ Mělník J. Seiferta 148

Pan ing Jan Petrželka pochází z velmi rozvětvené a významné mělnické rodiny. Výraznou osobností byl jeho dědeček, pan Václav Petrželka. Ten se stal velkým obdivovatelem Tomáše Garriqua Masaryka. Ne vždy tomu tak ale bylo.

„Dědeček studoval na gymnáziu v Roudnici a jeden z profesorů neměl rád profesora Masaryka, považoval ho za špatného vlastence, protože brojil proti rukopisům, považoval je za falza.“

Obrat v názorech přineslo přátelství s mělnickým evangelickým farářem, panem Františkem Žilkou, pozdějším profesorem Evangelické teologické fakulty v Praze.

Pan František Žilka

V roce 1908 v mělnické sokolovně profesor Masaryk na setkání s občany prezentoval své myšlenky a názory. Zde s ním pan Václav Petrželka navázal osobní kontakt.

Významné bylo i setkání Václava Petrželky s Tomášem Garriquem Masarykem na počátku války v létě 1914 v restauraci Zlatá husa v Praze. Tady pan Petrželka vyjádřil svůj názor.

„Měl byste odjet do zahraničí a tam navazovat kontakty s vedením jednotlivých států a přesvědčit je o tom, že český národ by si zasloužil mít vlastní stát.“

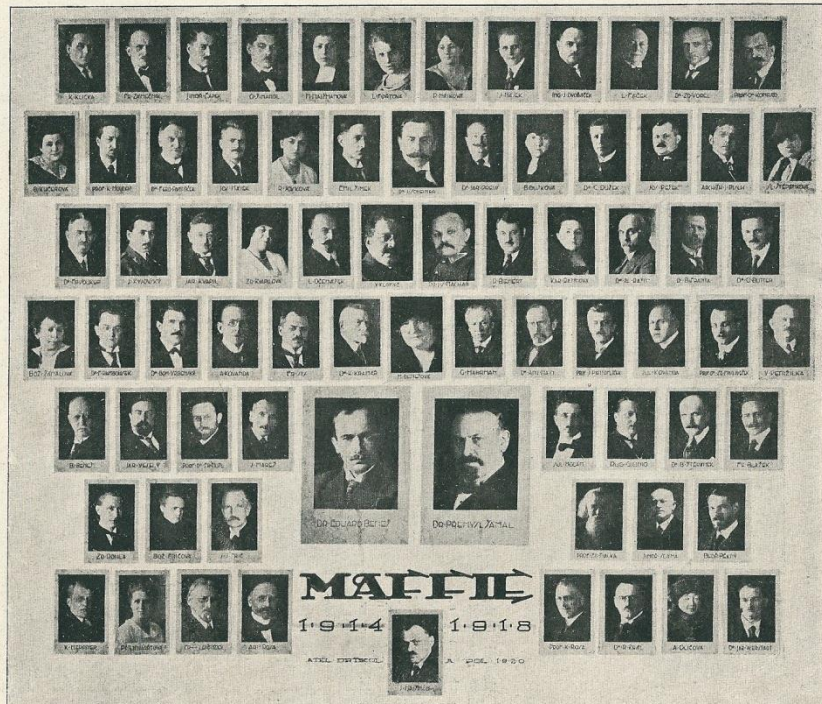
Masaryk odjel do exilu, bylo potřeba si vzájemně předávat informace.

„Doktor Beneš spolu s doktorem Přemyslem Šámalem, což byl významný pražský advokát, a doktorem Karlem Kramáře, což byl politik, vybudovali tajný spolek Mafie.“

„Dědeček se zapojil do domácího odboje. Z Mělníka vozil zprávy zástupcům a od nich zase přebíral informace, které pak šířil mezi mělnickými občany. To bylo důležité, aby se občané připravili na pád Rakouska a zvykli si na to, že by mohl vzniknout samostatný stát.“

ČLENOVÉ „MAFFIE“,
tajného sdružení pražských
vlastenců, kteří pracovali za
války o zlomení pout víz-
ních nás k Rakousku:

K. Klička, Fr. Zámečnik, Jindř. Čapek, O. Šimandl, M. Hajšmanová, L. Fořtová, P. Hájková, J. Hájek, Ing. J. Dvořáček, L. Páček, Dr. Zd. Vorel, Prof. Dr. Konrád, — B. Kučerová, Prof. K. Moudrý, Dr. F. Pantůček, Jos. Hájek, R. Josková, Emil Šimek, Dr. J. Scheiner, Dr. Jar. Preiss, B. Dušková, Dr. C. Dušek, Jos. Pešek, Arch. Th. Pisch, A. Štěpánková, — Dr. F. Soukup, J. Kyjovský, Jar. Kvapil, Zd. Kvapilová, L. Očenášek, V. Klofát, Dr. J. Machar, R. Bienert, Kar. Rašínová, Dr. Al. Rašín, Dr. B. Franta, Dr. O. Butter, — B. Sámalová, Dr. F. Rambošek, Dr. Boh. Vrbenský, A. Kovanda, Fr. Sís, Dr. K. Kramář, M. Benešová, G. Habrman, Dr. Ant. Hajn, Prof. Pantůček, Jul. Kovanda, Prof. Dr. Zd. Mysliveček, V. Petřílka, — B. Beneš, J. Veselý, Prof. Dr. Nuší, J. Mareš, — Dr. Ed. Beneš, Dr. Přemysl Sámal, — Jul. Holan, Rud. Giunio, Dr. B. Štěpánek, Fr. Blažek, — Zd. Rohla, Bož. Fričová, J. J. Frič, Prof. Zd. Fialka, Jindř. Sláma, B. Pěkný, — K. Heppner, Pi. Linhartová, Fr. Bělehrádek, Arn. Rosa, Prof. K. Rosa, Dr. R. Král, A. Oličová, Dr. J. Werstadt, —
J. Hajšman Foto Drlikol.

Členové tajné organizace Mafie

Václav Petrželka s manželkou

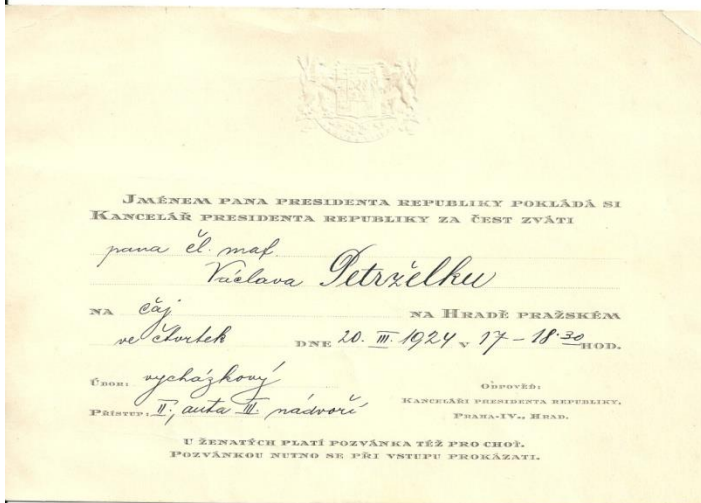
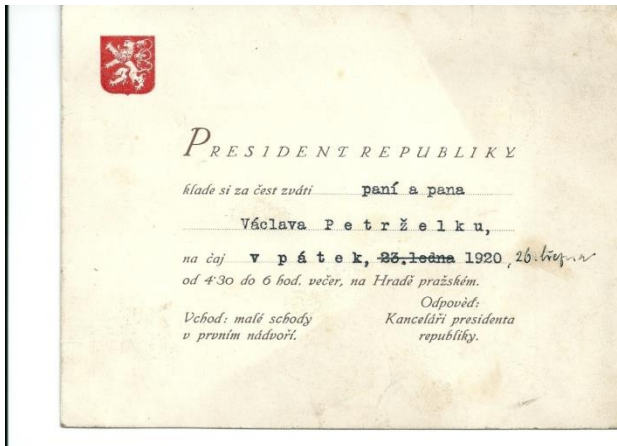
Do odboje se zapojil i jiným způsobem.

„Vozil aprovizaci manželce profesora Masaryka, která zůstala v Praze bez prostředků.“

„Toto zásobování potravinami po celou dobu války, to byla velká věc, které si Masaryk na mém dědečkovi velice vážil.“

Vznikem samostatného Československého státu spolupráce mezi Masarykem a panem Petrželkou skončila, přátelství však nikoli.

„Prezident Masaryk zval na Hrad členy Mafie na čaj.“

Pozvánky na Hrad

„Osobně navštívil mého dědečka zde na Mělníku v jeho domě.“

Masarykova první návštěva na Mělníce.

Co píše »Mladé Podřipsko« o jeho schůzi konané v Tyršově domě dne 20. září 1908.

Organisace strany pokrokové (realistické) uspořádala v neděli dne 20. září 1908 v Tyršově domě na Mělníce přednášku prof. Masaryka, který promluvil na téma »O potřebě pokrokové politiky«. Schůze byla velmi četně navštívena. V časopise »Mladé Podřipsko«, vydaném a redigovaném zesnulým už redaktorem Janem Anđelem čteme:

»Minulou neděli pořádala se u nás v sokolovně veřejná schůze lidu, na níž po prvé představila se osoba, snad v Čechách nejpobulárnější. Masaryk tolikrát zasáhl ve veřejný život český a tolikrát byl v různých pohlnutlivých dobách angažován, že nechybíme, řekneme-li, že v popularitě, ať si ji kdo vykládá tak či onak, je bez soupeře. Proto také nebylo divu, když »Tyršův dům« hustě se naplnil obecenstvem. V předsednictvo zvoleni pp. Vaina, Šarša a Cejp.«

»Masarykova řeč — čteme dále — dá se charakterisovati krátce. Byla to přednáška z praktické filosofie, přenesená z Klementina do mělnické sokolovny: Rozbor, analýsa pojmu a slova »pokrok«, proč chceme pokrok, jakými cestami se ho domáháme: pokrok ve vědě, politice, hospodářství, pokrok sociální, literární atd.«

Na schůzi tehdy také promluvil nynější univ. prof. Žilka. O jeho poměru k Masarykovi »Mladé Podřipsko« píše: »Dalsí řečník, p. ev. farář Žilka, markantně nám ukázal, jak úzké spříznění duševní pojí ho s Masarykem. Jak těžko zhošťuje se p. farář velikého vlivu duševního Masarykova, bylo viděti na děkovacích slovech jeho, kde chtěl objektivně poukázat na význam, apoštolské poslání i persekuci Masarykova, ale nepodařilo se mu strážlivou objektivnost vložit ve svá slova. Myslíme, že to p. farář sám cítil. Slova lásky, slova nadšení měl pro Masaryka chtěj nechtěj...«

Průběh tehdejší schůze byl bouřlivý; slovně se utkali p. Šarša a poslanec Kotlár a do funkčních práv předsednictva, které nemělo pevnou ruku, se připletl i jakýsi student. Prof. Masaryk se tehdy opětě přihlásil ke slovu: schvaloval sice debatu, nedal však za pravdu nikomu, nýbrž nabádal opětovně k snášlivosti a cílevědomé práci.

Takovým byl Masaryk vždy!

Učitel'ská vzpomínka na presidenta Osvoboditele.

V r. 1908 poprvé přednášel zesnulý pan prezident na Mělníce v Tyršově domě. Po jeho krásné řeči přihlásil se k slovu tehdejší agrární poslanec V. Kotlár; ten měl různé nevyrovnané účty s učitelstvem okresu a proto hned na počátku své řeči ostře napadl učitelstvo, že volilo při volbách mladočeského kandidáta C. Pa-pouška, statkáře ze Všels. Jemu po dvakráte odpověděl tehdy odb. učitel Ant. Sakař a to tak šťastně, že před jeho druhou odpovědí p. poslanec Kotlár zmizel. Za napjatého ticha a pozornosti promluvil po skončené debatě tehdy poslanec T. G. Masaryk o učitelstvu, uznal jeho odpovědnou práci a vytyčil krásnými slovy jeho idealismus. Věty zůstaly mi v plné paměti a budou uvedeny na schůzi Budče.

A. Čihák.

**Znamení'te jakosti a levná jest
Maggiho hovězí polévka v kost-
kách. Obsahuje vše, co jest
dobrého v domácí polévce.
Baliček se 3 kostkami, na 3 talíře
Jemné polévky, jen Kč 1.—.**

Maggiho hovězí polévka

Masarykova návštěva u rodiny p. Petrželky a na Štampachu.

V neděli dne 21. března 1920 po 11. hodině dopolední autem přijeli na Mělník pan prezident Masaryk a jeho dcera dr. Alice Masaryková. Přijezd presidentův byl rázu soukromého a platil návštěvě rodiny p. V. Petrželky, velkoobchodníka na Blatech. Po kratším oddechu v domě p. Petrželky vzácní hosté se svým hostitelem si vyšli procházkou na blízký Chloumek. Rozhled odtud se panu presidentu velmi zamlouval, zejména lahodil jeho zrakům pohled na četné ovocné stromovy, jež v okolí se hojně pěstuje. Rovněž projevil nelicovní radost nad postupem polních prací. Spracované zelenající se nivy jsou nejlepším dokladem pilné ruky našeho zemědělece.

Odpoledne o půl 5. hodině vzácní hosté pražští společně s panem Petrželkou vyjeli si autem na Štampach, kdež navštívili mlynáře pana Kučeru a odtud pěšky podnikli výlet údolím Kokořínským až za tůni, načež nastoupili zpáteční pochod. Rozkošné údolí kofínského sevřeně z obou stran pískovcovými skalami nejrůznějších bizarních tvarů, potůček vinoucí se středem údolí, četné husté stromovy, čistý, ničím nepokázený vzduch a velebné ticho v kraji panující, to vše působilo na pana presidenta hlubokým dojmem.

Pan prezident osvědčil se také jako dobrý otužilý turista. Přes svůj dosti pokročilý věk vypadá svěže, vysoká postava jeho jest stále přímá a vykročoval si

křepece, jaře, takže mu jeho průvodci sotva stačili. O půl 8. hodině večerní vzácní hosté opustili Štampach a odjeli opět do Prahy.

(»Mělnické listy« ze dne 26. III. 1920.)

Mělnický velkoobchodník pan Petrželka zásoboval celou vátku paní Masarykovou a pan prezident k němu po převratu zajel na Mělník na návštěvu. Byli ostatně staří známí z realistické strany. Den před prezidentovou návštěvou bylo už všechno přichystáno, ale běda! Paní domu zjistila, že nemají kleštiček na cukr a pan prezident jistě prý není zvyklý brát si z cukřenky rukou. Protože na Mělníce nebylo možno nic takového dostat, musel ihned prvorozený syn uhánět automobilem do Prahy a kleštičky také šťastně přivezl.

Při slavné návštěvě došlo konečně na černou kávu a stříbrné kleštičky na cukr paradovaly na stole. Pan prezident vzal cukřenku do ruky, vyňal z ní kleštičky, položil je na stůl a pak si vzal kostku prsty. To bylo na společnost, která věděla o té jízdě do Prahy, moc a dala se do smíchu.

»Co jsem provedl?« ptal se hned Masaryk. Museli mu tedy celou tu historii povědět. Zasmál se a zakončil ji:

»Bral jsem si cukr vždycky prsty a už se to kleštičkami učit nebudu.«

(Z »Ozvěm«.)

Hastopeč; ma-
TOMÁŠ JAN M.
Hodonín, † 14.
manž. CHARLOTT
lyn, sňatek 15.
Praha.

ALICE * 3. 5. 187
HERBERT * 1. 3.
manž. Bohumil
1910 Praha.
JAN * 14. 9. 1896
29. 12. 1924 N
ELEANOR * 2. 3.
OLGA * 25. 5. 18
sňatek 10. 12.

Spořitel'ská památka

Výbor Spořitel'ské památky
o 6. hodině večerní
ná zasedání sítí z
sarykovi, prvinná
ku učinil předseda
Po projevu, v
stojice, usnesl se v
ky presidenta Osv
duchovního vůdce
Kč 2.000.
Kč 1.000.
Kč 500.
Tímto krásným
blahodárnou, přispě
a sociálním.

Československá vzpomínka

V pátek 17. t
slovenský Červený
ta Osvoboditele v
ního domu. Za vel
sester bíle oděný
za vedení předsedy
k soše prezidentov
nové dary.

V pohnutí zač
Pak odebrali
a předseda Čsl. C
Gillern proslvil
telného našeho Osv
založení v r. 1919.
Následovaly p
(slč. Postránecká J.
Lang), za samaritá
schůze byla skonče

Čsl. tisk ve
bojítele. Černé rás
množství a množs
nich chvílech velk
které charakteris
dmech a jež jistě p
prvního presidenta
pohotovost projevil
v den úmrtí T. G. M
jen čtyři strany, a
číslo byl projevem
váno v desetitisíc
šlo normální číslo
krásných obrazů T
ky, katafalku, úmrt
návštěv a pod. I t
dilo velkou pozora
rozehráno.

Záslužná činnost pana Petrželky byla oceněna i v nedávné době.

„V roce 2014 schválilo zastupitelstvo města udělení Stříbrného řádu in memoriam Václavu Petrželkovi za jeho činnost v domácím odboji během 1. světové války.“

MĚSTO MĚLNÍK

UDĚLUJE

STŘÍBRNÝ ŘÁD MĚSTA MĚLNÍKA

VÁCLAVU PETRŽELKOVI

IN MEMORIAM

STAROSTA MĚSTA

25. LISTOPADU 2013

Pan Václav Petrželka, obchodník se dřevem a uhlím, zemřel v roce 1935. Jeho odkaz – nebýt lhostejný k tomu, co se děje kolem, nezištně pomáhat druhým, nebát se vyjadřovat svůj názor, riskovat – se odrážel i v životě jeho potomků.